

Vlaams
Parlement

ingediend op **1853** (2018-2019) – Nr. 1
1 februari 2019 (2018-2019)

Voorstel van decreet

van Jos De Meyer, Jelle Engelbosch, Francesco Vanderjeugd,
Paul Cordy, Bart Dochy en Sofie Joosen

houdende de tegemoetkoming
in de schade die aangericht is door rampen
in het Vlaamse Gewest

TOELICHTING

A. Algemene toelichting**1. Samenvatting**

Dit voorstel van decreet bevat het kader waarbinnen de Vlaamse overheid een tegemoetkoming kan uitkeren om schade te vergoeden ten gevolge van rampen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest. Het voorstel verenigt de beginselen van de vergoeding, de vergoedingsprocedures en de financieringswijzen voor schade, geleden door rampen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

Het voorstel van decreet bouwt enerzijds verder op de basisbeginselen van:

- 1° het decreet van 3 juni 2016 betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest (hierna het decreet Algemene Rampen te noemen);
- 2° de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen (hierna de wet van 12 juli 1976 te noemen).

Anderzijds beoogt het voorstel van decreet een administratieve vereenvoudiging, de actualisering van het vergoedingsproces en de introductie van een steunregeling voor landbouwers die een brede weersverzekering afsluiten.

2. Situering

Met toepassing van artikel 14 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming zijn de gewesten bevoegd voor het vergoeden van schade op hun grondgebied die wordt veroorzaakt door algemene rampen die zich voordoen vanaf 1 juli 2014. Aan die bevoegdheidsoverdracht is tegemoetgekomen door de creatie van het decreet Algemene Rampen. Het decreet heeft de regelgeving aan de gewijzigde behoeften aangepast en heeft de wet van 12 juli 1976 opgeheven voor algemene rampen. Voor landbouwrampen bestaat de wet tot op de dag van vandaag.

Op basis van artikel 16 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming zijn de gewesten bevoegd voor het vergoeden van schade die op hun grondgebied wordt veroorzaakt door landbouwrampen die zich voordoen vanaf 1 juli 2014. Ter uitvoering van die bevoegdheid heeft de Vlaamse Regering nog geen eigen decretaal kader uitgewerkt, maar heeft ze wel op basis van de wet van 12 juli 1976 zowel in 2017 als in 2018 rampen erkend.

Het voorliggende voorstel van decreet komt verder aan die bevoegdheidsoverdracht tegemoet door de tegemoetkomingen bij alle rampen die zich voordoen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, te harmoniseren en decretaal te regelen. Beide afzonderlijke rampenfondsden worden samengevoegd in het Vlaams Rampenfonds.

Op basis van artikelen 36 en 70 van het decreet van 21 december 2018 wordt teeltschade niet langer vergoed in het kader van algemene rampen en landbouwrampen die zich voordoen na 1 september 2019. Aangezien het voorliggende voorstel van decreet in werking treedt met ingang van 1 januari 2020, moet de stopzettingsdatum van de actuele regeling in overeenstemming worden gebracht met de inwerkingtreding van de nieuwe regeling.

In de regel wordt op dit ogenblik alleen niet-verzekerbare schade vergoed vanuit de beide rampenfondsden. Specifiek voor de landbouwteelten is hagelschade op

dit moment het enige risico waarvoor op de Belgische markt verzekeraars een verzekeringsdekking aanbieden. Door een steunregeling worden de landbouw- en verzekeringssector met ingang van 2020 gestimuleerd om in een verzekeringsdekking te voorzien voor verschillende klimatologische risico's via een zogenaamde brede weersverzekering. Om de ontwikkeling van een markt voor dergelijke verzekeringsproducten te stimuleren worden rechtstreekse tegemoetkomingen in de schade vanuit de Vlaamse overheid gradueel afgebouwd gedurende een overgangsfase die loopt tot 31 december 2024. Er worden uitzonderingen ingebouwd voor schadelijders die om financiële redenen geen toegang hebben tot producten op de private verzekeringsmarkt, alsook voor jaren waarin verzekeraars samen meer dan 100 miljoen euro moeten vergoeden.

3. Inhoud

De erkenning van een uitzonderlijke weersomstandigheid als ramp

Een ramp is een natuurverschijnsel met uitzonderlijk karakter dat belangrijke schade heeft veroorzaakt en door de Vlaamse Regering is erkend. Volgens de definitie zijn natuurverschijnselen met uitzonderlijk karakter aardbevingen, aardverschuivingen of grondverzakkingen, overstromingen buiten in winterbedding gelegen landbouwzones, tornado's, orkanen, vulkaanuitbarstingen, natuurbranden van natuurlijke oorsprong en ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld.

Bij de fenomenen die onder de omschrijving 'ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld' vallen, zijn vorst, storm en rukwinden, hagel, sneeuw- of ijsdruk, hevige of aanhoudende regen en ernstige droogte. Aan die definitie zijn ook economische criteria verbonden die afgebakend worden door het Europese staatssteunkader.

Het uitzonderlijke karakter van de weersomstandigheid moet aan de basis liggen van een tegemoetkoming en wordt onderzocht op basis van wetenschappelijke of financiële criteria.

Er kan alleen sprake zijn van tegemoetkoming door de Vlaamse overheid als de Vlaamse Regering de uitzonderlijk ongunstige weersomstandigheid als landbouwramp erkent.

Solidariteit en beperkingen

Bij een ramp wordt een beroep gedaan op de solidariteit van de burgers doordat de schade vergoed wordt met publieke middelen. De overheid vergoedt echter nooit volledig de geleden schade en komt pas tussenbeide als bepaalde schadedrempels overschreden zijn.

De tegemoetkoming wordt berekend op basis van het inkomensverlies, geleden door de materiële schade. Maximaal 80 procent van het resterende inkomensverlies kan gecompenseerd worden.

Daarnaast wordt geen tegemoetkoming verstrekt voor de volgende schade:

- schade aan schepen en boten;
- louter esthetische schade;
- schade aan goederen met een luxekarakter;
- schade die veroorzaakt is door de schuld, nalatigheid of onvoorzichtigheid van de schadelijder of van een derde;
- schade aan goederen die in principe kunnen worden verzekerd. Daarbij moet worden opgemerkt dat er voor actieve landbouwers een overgangsregeling zal gelden.

Concentratie van de taken

Met het decreet Algemene Rampen werden de taken die vroeger door provinciegouverneurs behartigd werden, gecentraliseerd naar het niveau van de Vlaamse overheid. Dat principe wordt ook in dit voorstel van decreet voor alle rampen gevolgd.

Voorschotprocedure

Met toepassing van de wet van 12 juli 1976 kon de provinciegouverneur voorschotten toestaan als door bijzondere omstandigheden de uitbetaling van de definitieve tegemoetkoming tijdelijk onmogelijk was of als het door de omvang van de ramp niet mogelijk was om de tegemoetkomingen met de vereiste spoed te regelen.

Het toekennen van een voorschot vereist dat de schade voorlopig wordt vastgesteld en dat een voorschotbeslissing wordt genomen. Nadien moet een definitieve raming worden gemaakt om een definitieve vergoedingsbeslissing te treffen. "Daarenboven onderstelt de toepassing van de voorschotprocedure dat de begunstigde voldoet aan de algemene voorwaarden die het recht op vergoeding bepalen, hetgeen inhoudt dat het administratief onderzoek van de aanvraag tot tegemoetkoming dient te worden gedaan alvorens een voorschot kan worden toegekend." (*Parl.St.* Senaat, 1975-76, 1, p. 18).

Het toekennen van een voorschot is daardoor niet alleen tijdrovend, maar heeft ook in het verleden de nadelen ervan aan het licht gebracht. De vereiste van een snelle voorlopige raming van de schade heeft namelijk achteraf aanleiding gegeven tot heel wat terugvorderingen. De procedure is dan ook in de loop der jaren in onbruik geraakt.

Honoraria en kosten van privédeskundigen

In het kader van de wet van 12 juli 1976 genieten de slachtoffers van een erkende natuurramp van een tegemoetkoming in de honoraria en kosten van de privédeskundige waarop ze een beroep doen voor de schadevaststelling.

Deze bepaling moedigt getroffen en aan om, tegen betaling, een privédeskundige in de arm te nemen. Omdat de raming van de schade in het kader van de rampenschadereglementering wegens het uitzonderlijke karakter ervan niet verloopt volgens het gemeen recht, zijn dat vaak overbodige kosten die de schadelijder maakte en waarvan maar een fractie werd terugbetaald door het toenmalige federale Rampenfonds. De beschrijving van de geleden schade door het slachtoffer zelf, de voorgelegde bestekken en facturen volstaan voor de aangestelde deskundige om een correcte inschatting te maken van de geleden schade. Bovendien kan voor teeltschade een beroep worden gedaan op de gemeentelijke commissie tot vaststelling van schade aan teelten.

Die tegemoetkoming is in dit voorstel van decreet dan ook niet meer opgenomen.

Het herstelkrediet

De wet van 12 juli 1976 voorziet in de mogelijkheid tot het openen van een herstelkrediet tegen verminderde rentevoet, in aanvulling op de herstelvergoeding: de Staat verleent zijn waarborg en neemt het verschil tussen de rentevoet die door de kredietinstelling wordt aangerekend en een rentevoet van 5 procent, ten laste.

Omdat de door de banken aangerekende rentevoet in de huidige financiële situatie lager ligt dan 5 procent, is het openen van herstelkredieten voor de schadelijders niet langer interessant en is die praktijk in onbruik geraakt.

Daarenboven is het bekomen van een herstelkrediet geen recht. Het krediet kan alleen verkregen worden als de schadelijder kan aantonen dat de verkregen herstelvergoeding niet voldoet om de beschadigde goederen te herstellen of te vervangen (de wederbelegging). De aanvraag tot het openen van dit krediet is ten slotte onderworpen aan de goedkeuring van de kredietinstelling en het Landbouwrampenfonds.

Om de vergoedingsprocedure te vereenvoudigen en een snelle afhandeling van de shadedossiers te bevorderen, wordt de mogelijkheid tot het openen van een herstelkrediet afgeschaft.

De wederbelegging

De wet van 12 juli 1976 voorziet dat de toegekende herstelvergoeding pas uitbetaald wordt nadat het bewijs wordt geleverd dat de beschadigde goederen hersteld of de vernietigde goederen vervangen werden. Deze vereiste trof voornamelijk private woningen, omdat in de professionele sector de wederbelegging wordt vermoed als de beroepsbezigheden worden voortgezet.

Van deze vereiste wordt in dit voorstel van decreet afgestapt.

Bij landbouwers kan de wederbelegging worden vermoed op basis van de vaststelling dat de beroepsbezigheden worden voortgezet.

Bovendien wordt ook bij de toekenning van schadevergoedingen volgens het gemeenrecht niet vereist dat de vergoeding wordt gebruikt voor het herstel van de schade.

Strafbepalingen

Er wordt niet meer voorzien in de talrijke strafbepalingen, die vervat waren in de wet van 12 juli 1976.

De bepalingen van het Strafwetboek en van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, gewijzigd bij wet van 7 juni 1994, volstaan immers om misbruik te bestraffen.

Impactanalyse

Dit voorstel van decreet is, gelet op zijn scope en beperkte inhoudelijk impact, niet van die aard om de opmaak van een reguleringsimpactanalyse te behoeven.

Allereerst voert het voorstel van decreet wijzigingen door aan de bestaande procedure. Dit kan als autoregulering beschouwd worden. Deze wijzigingen zijn het logisch gevolg van de zesde staatshervorming.

De impact van de inhoudelijke wijzigingen in dit voorstel van decreet is ten slotte verwaarloosbaar. Een aantal bepalingen uit de wet van 12 juli 1976 waren in de praktijk in onbruik geraakt, zoals de voorschotprocedure (omwille van de omslachtigheid ervan) of het herstelkrediet (omwille van de oninteressante interestvoeten). Ze afschaffen brengt dus geen nieuwe effecten ten opzichte van de bestaande realiteit met zich mee.

De uitsluiting van verzekerbare schade, was eerder al voor algemene rampen doorgevoerd en wordt nu ook voor teeltschade ingevoerd, zij het met een overgangsperiode. Ook hier is de impact van de inhoudelijke wijziging eerder beperkt, aangezien deze responsabilisering en stimulering van het verzekeren van teeltschade,

veroorzaakt door rampen, reeds vereist werd in het toepasselijke Europese staatssteunkader. De Landbouwwijstellingsverordening schrijft immers voor dat steun met 50% verminderd wordt, tenzij hij wordt toegekend aan begunstigden die een verzekering hebben afgesloten voor ten minste 50% van hun gemiddelde jaarlijkse productie of van hun gemiddelde jaarlijkse productiegerelateerde inkomen en voor de klimaatrisico's die statistisch het vaakst voorkomen in de betrokken lidstaat of regio waarvoor een verzekering is afgesloten.

Uitvoeringsbesluit

Terwijl het voorstel van decreet voorziet in een kader zal een uitvoeringsbesluit binnen dit decretale kader onder meer volgende elementen regelen:

- de erkenningscriteria voor een ramp;
- de procedure voor de erkenning van een ramp;
- de tegemoetkomingsprocedure;
- de wijze van inschakeling en aanstelling van deskundigen;
- de procedure voor de toekenning van een tegemoetkoming aan de verzekeringsondernemingen voor rekening van hun verzekerden;
- de berekeningswijze van de bedragen en de voorwaarden van de uitbetaling;
- de terugvordering van uitbetaalde bedragen;
- de opheffing van bestaande koninklijke besluiten;
- de inwerkingtreding van het decreet.

B. Commentaar bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel geeft aan dat het voorstel van decreet een gewestaangelegenheid betreft.

Artikel 2

Dit artikel definieert wat onder een ramp wordt verstaan.

Het betreft natuurverschijnselen met uitzonderlijk karakter die belangrijke schade hebben veroorzaakt en die door de Vlaamse Regering als ramp zijn erkend.

Natuurverschijnselen met uitzonderlijk karakter zijn aardbevingen, grondverschuivingen en overstromingen buiten in winterbedding gelegen landbouwzones, tornado's, orkanen, vulkaanuitbarstingen, natuurbranden van natuurlijke oorsprong en ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld.

Deze ongunstige weersomstandigheden zijn vorst, storm en rukwinden, hagel, sneeuw- of ijsdruk, hevige of aanhoudende regen en ernstige droogte.

De andere definities spreken voor zich en behoeven dan ook geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 2. Toepassingsgebied

Artikel 3

De schade moet bovendien rechtstreeks, materieel en zeker zijn.

Het begrip 'rechtstreekse schade' houdt in dat er tussen het schadelijk feit en de schade een oorzakelijk verband is zonder andere tegemoetkoming.

Het begrip 'materiële schade' vereist dat de substantie van het goed is aangetast (Cass., 4 november 1926, Pas., 1927, I, 84: "Er is geen materiële aantasting van roerende en onroerende goederen dan deze die rechtstreeks de substantie van deze goederen aantasten."). Het sluit morele schade uit.

Ten slotte vereist het begrip 'zekere schade' dat de schade moet bewezen zijn, in tegenstelling tot eventuele of onderstelde, maar niet bewezen schade.

De slachtoffers van een erkende natuurramp behouden het recht om de Vlaamse overheid of andere openbare besturen aansprakelijk te stellen met toepassing van de artikelen 1382 en volgende van het Burgerlijk Wetboek, zelfs als zij een tegemoetkoming hebben ontvangen op grond van dit decreet.

Artikel 4

De vergoeding van de schade, die door een ramp is veroorzaakt, moet een uitzonderlijk karakter behouden. Daarom stelt artikel 4 een dubbele beperking.

De natuurverschijnselen worden getoetst aan wetenschappelijke en financiële erkenningscriteria die bepalen of het schadelijk feit uitzonderlijk van karakter is of voldoende schade heeft teweeggebracht.

De wetenschappelijke criteria kunnen betrekking hebben op de terugkeerperiode van het natuurverschijnsel van minimaal dertig jaar of op de door de Vlaamse Regering te bepalen wetenschappelijke schaal. Voor die verschijnselen waar de criteria op basis van een terugkeerperiode worden bepaald, hanteert de Vlaamse Regering een terugkeerperiode van minimaal dertig jaar.

Het financiële criterium is een financiële drempel. Als deze drempel overschreden wordt, moet niet langer aan het wetenschappelijk criterium worden voldaan om alsnog te erkennen.

Deze erkenningscriteria worden vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Bovendien is een beslissing van de Vlaamse Regering vereist opdat een schadelijk feit als algemene ramp kan worden erkend en aanleiding kan geven tot een tegemoetkoming van de Vlaamse overheid. Dit erkenningsbesluit omschrijft de geografische uitgebreidheid van de ramp.

Hoofdstuk 3. Vergoedbare schade

Artikel 5

Dit artikel somt de goederen op waarvan de schade kan vergoed worden. Het kan zowel gaan om private goederen als om openbare domeingoederen. Schade aan goederen van de Vlaamse overheid kan niet worden vergoed. Dit beginsel is gesteund op de redenering dat de Vlaamse overheid, die schuldenaar is van de tegemoetkomingen, zichzelf uiteraard geen tegemoetkoming kan toekennen.

Volgende schade aan private goederen kan vergoed worden:

- constructies: een gebouw, een bouwwerk, een vaste inrichting of een verharding die al dan niet bestaat uit duurzame materialen, die in de grond ingebouwd is, aan de grond bevestigd is of op de grond steunt voor de stabiliteit en die bestemd is om ter plaatse te blijven staan of liggen, ook al kan het goed uit elkaar genomen worden, verplaatst worden, of is het goed volledig ondergronds;

- verplaatsbare constructies, die voor bewoning gebruikt worden. Dit zijn roerende goederen die voor bewoning geschikt zijn, zoals woonwagens, woonboten, caravans enzovoort;
- roerende goederen voor dagelijks of huiselijk gebruik. Dit zijn bijvoorbeeld meubels, kledij, gezinsbenodigdheden, auto's van particulieren;
- andere lichamelijke, onroerende of roerende goederen die worden gebruikt voor of het product zijn van de beroepsmatige uitbating van een nijverheids-, ambachts-, handels-, tuin- of landbouwonderneming en bosaanplantingen of de uitoefening van elk ander beroep.

Onbebouwde onroerende goederen moeten daadwerkelijk gebruikt worden voor de bedrijvigheden, vermeld in de voorgaande zin. Dit betekent dat onbebouwde gronden van particulieren, zoals tuinen, uitgesloten zijn.

Artikel 6

Deze bepaling somt de goederen op die van de toepassing van dit decreet worden uitgesloten, namelijk:

- 1° de zee- en binnenschepen bestemd voor winstgevende scheepvaartactiviteiten omdat de verzekeringen normaal gezien voor deze goederen alle mogelijke schade dekken, met inbegrip van de schade die het gevolg is van natuurrampen;
- 2° goederen of delen van goederen die, gezien hun aard, bestemming, kostprijs, economisch of sociaal nut, moeten beschouwd worden als luxegoederen, zoals kunstcollecties, zwembaden, tennisvelden, sauna-uitrusting, pleziervaartuigen enzovoort;
- 3° goederen die uitsluitend esthetische schade hebben geleden. Hieronder wordt bij wijze van voorbeeld gedacht aan hagelschade aan zinken daken of blik-schade aan voertuigen die de functionaliteit van het goed niet aantast;
- 4° goederen waarvan het bewezen is dat zij, door de schuld, nalatigheid of de on-voorzichtigheid van het slachtoffer of van een derde, blootgesteld worden aan de schadelijke werking van natuurverschijnselen;
- 5° private goederen, telkens de schade is veroorzaakt door risico's die kunnen wor-den verzekerd in het kader van een 'brandverzekering-eenvoudige risico's'.

De burgers hebben immers de mogelijkheid zich te verzekeren tegen schadelijke natuurverschijnselen in een stelsel dat hen een optimale schadeloosstelling biedt. Omdat het overgrote gedeelte van goederen tegen brand verzekerd zijn, levert deze bepaling geen moeilijkheden op.

Het betreft de risico's brand, bliksem, ontploffing, storm (met inbegrip van ruk-winden met een lokaal karakter), hagel, ijs- en sneeuwdruk, overstroming, het overlopen of opstuwen van openbare riolen, aardverschuiving of grondverzakking en aardbeving.

Immers, overeenkomstig het koninklijk besluit van 24 december 1992 betreffende de verzekering tegen brand en andere gevaren wat de eenvoudige risico's betreft, bevatten de verzekeringsovereenkomsten voor brand ook verplicht de waarborg tegen schade veroorzaakt door bliksem, ontploffing, storm (met inbegrip van de rukwinden met een lokaal karakter), hagel, ijs- en sneeuwdruk.

Bovendien heeft de wet van 17 september 2005 tot wijziging wat de verzekering tegen natuurrampen betreft, van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekerings-overeenkomst en de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere scha-de veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen ook de natuurrampen-dekking ingevoerd als verplichte uitbreiding van alle verzekeringspolissen 'brand eenvoudige risico's'. Sinds de invoering van die waarborg moeten verzekerings-maatschappijen ook schade dekken die veroorzaakt wordt door overstromingen,

het overlopen of opstuwen van openbare riolen, aardverschuivingen of grondverzakkingen en aardbevingen.

Alle andere goederen zijn verzekerbare risico's, tenzij ze uitdrukkelijk door een verzekeringswetgeving van de dekking voor 'brand eenvoudige risico's' zijn uitgesloten.

Ook de goederen die een verzekeringsonderneming op basis van een dergelijke verzekeringswetgeving van de dekking kan uitsluiten, worden als verzekerbare in aanmerking genomen. Goederen die van een dekking kunnen worden uitgesloten zijn immers 'a contrario' verzekerbare.

Voor de definitie van de voormelde verzekerbare risico's wordt verwezen naar artikelen 124 en 125 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen en naar de bijlage bij het koninklijk besluit van 24 december 1992 betreffende de verzekering tegen brand en andere gevaren wat de eenvoudige risico's betreft.

Gedurende de overgangsperiode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2024 kan schade aan niet-binnengehaalde oogsten en teelten die in principe verzekerd worden door een brede weersverzekering, maar die niet verzekerd zijn, vergoed worden voor de risico's vorst, storm en rukwinden, sneeuw- of ijsdruk, hevige of aanhoudende regen en ernstige droogte.

Er zijn uitzonderingen van toepassing op zowel zelfstandige als niet-zelfstandige schadelijders. Zo kunnen niet-zelfstandigen als vermeld in artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1976 vergoed worden als ze kunnen bewijzen met een attest van het bevoegde Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn dat ze op de dag van de ramp een leefloon of een gelijkwaardige financiële hulp ontvingen of daarvoor in aanmerking kwamen. Schadelijders die zelfstandige zijn kunnen vergoed worden als ze kunnen bewijzen dat ze zich tijdelijk in een moeilijke financiële of economische situatie bevonden aan de hand van de vrijstelling van bijdrage aan het sociaal verzekeringsfonds die hen werd verleend door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.

Artikel 7

Schadelijders die door bedrog een hogere tegemoetkoming proberen te verkrijgen, worden van het recht op een tegemoetkoming uitgesloten. Dat doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om verdere gerechtelijke stappen tegen die schadelijders te zetten.

Hoofdstuk 4. Rechthebbenden

Artikel 8

Alleen wie op het ogenblik van het schadegeval eigenaar is van het beschadigde goed, heeft recht op de tegemoetkoming.

De personen die bij voorrang worden beschouwd als eigenaar van het geteisterde goed zijn de erfpachter, de opstalhouder en de huurder of koper van een goed volgens een contract van huurkoop of van verkoop op afbetaling. Dat zijn immers de personen die werkelijk beschikken over het goed dat het voorwerp uitmaakt van het contract.

De bepaling in punt 3° heeft betrekking op de huurders in de zin van het koninklijk besluit nr. 55 van 10 november 1967 houdende organisatie van het juridisch statuut van de ondernemingen die de huurfinanciering beoefenen onder de naam 'leasing'. Die leasing, ook wel financiële leasing genoemd, is een huur van het

goed, gekoppeld aan de optie van de huurder om het goed aan het einde van de leasingperiode over te nemen.

Ten slotte komt bij schade aan teelten en oogsten de uitbater en niet de eigenaar van de grond voor de tegemoetkoming in aanmerking.

Hoofdstuk 5. Vergoedingsprocedure

Afdeling 1. Indiening van de aanvraag

Artikel 9

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 10

Opdat slachtoffers van een ramp snel zouden kunnen worden vergoed, zijn ze verplicht een indieningstermijn voor de aanvraag van een tegemoetkoming te respecteren. De aanvraag moet worden ingediend voor het einde van de derde maand die volgt op de maand waarin het erkenningsbesluit in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

Bij wijze van uitzondering wordt er rekening gehouden met schadelijders, die door overmacht of goede trouw niet in de mogelijkheid waren hun aanvraag tijdig in te dienen. De bevoegde minister oordeelt, bij beslissing, over de ontvankelijkheid van hun laattijdige aanvraag.

Omdat de schade en het oorzakelijk verband met de ramp na verloop van tijd nog moeilijk te bewijzen zijn, is die uitzondering alleen mogelijk binnen de termijn van een jaar na de erkenning als algemene ramp.

Afdeling 2. Onderzoek van de aanvraag

Artikel 11

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting. Stukken die al in het bezit zijn van de overheid, worden in het kader van het 'only once'-principe niet opnieuw bij schadelijders opgevraagd.

Afdeling 3. Raming van de schade en berekening van de vergoeding

Artikel 12

Dit artikel bepaalt de basis van de raming van de schade die in aanmerking wordt genomen voor het berekenen van de tegemoetkoming.

De tegemoetkoming wordt vastgesteld op grond van de herstellings- of vervangingskosten van de beschadigde goederen, met aftrek van de materiële en economische ouderdomsslijtage van die goederen. De schade wordt geraamd op basis van de kosten op de dag van de ramp of na afloop van de periode van de ramp.

Als de schadelijder een landbouwer is, wordt het inkomensverlies vergoed op de wijze, vermeld in artikel 25, 6, van verordening (EG) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

Artikel 13

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Afdeling 4. Herzieningsprocedure

Artikel 14

Dit artikel biedt de bevoegde minister de mogelijkheid om in uitzonderlijke gevallen zijn vergoedingsbeslissing te herzien, meer bepaald te vernietigen of te verbeteren.

Die herziening is uiteraard alleen mogelijk als de genomen beslissing geen voorwerp heeft uitgemaakt van de beroepsprocedure, vermeld in artikel 17, wat de toepassing vereist van specifieke procedureregels, bepaald in het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 15

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Afdeling 5. Beroepsprocedure

Artikel 16

De belanghebbende schadelijder kan tegen de vergoedingsbeslissing beroep instellen bij het hof van beroep van het ambtsgebied waar de schade werd geleden. Het hoger beroep wordt ingesteld overeenkomstig artikel 1050 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek. Alleen schadelijders die schade hebben geleden aan de private goederen, vermeld in artikel 6, 1°, kunnen hoger beroep aantekenen.

Op basis van de Grondwet zijn de gewone rechtbanken en hoven alleen bevoegd voor geschillen over subjectieve rechten. De controle van de administratieve rechtshandelingen inzake openbare domeingoederen behoort dan ook tot de materiële bevoegdheid van de Raad van State.

Het bepalen van de bevoegdheid van de rechtscolleges en het regelen van de rechtspleging ervoor behoort in beginsel tot de bevoegdheid van de federale wetgever. De gemeenschappen en de gewesten – en de decreetgever in het bijzonder – kunnen dat terrein alleen betreden voor zover is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Dat is bij deze regeling het geval, aangezien de regeling noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheden van het gewest en doordat de aangelegenheid zich voor een gedifferentieerde regeling leent. Bovendien is de weerslag van de bepalingen in kwestie maar marginaal. Het gaat immers om een zeer specifieke en afgebakende bevoegdheid waarvoor alleen de gewesten bevoegd zijn.

Artikel 17

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 18

Om de schadelijder het tijdsverlies te besparen door de verwijzing van zijn dossier naar het hof van beroep, wordt bepaald dat het hoger beroep alleen schorsende werking heeft ten aanzien van de aangevochten punten.

Dat biedt de Vlaamse overheid de mogelijkheid om de vergoedingsbeslissing waartegen het beroep werd aangetekend, provisioneel uit te voeren in de mate dat de grond ervan niet wordt betwist.

Afdeling 6. Administratieve, fiscale en gerechtelijke bepalingen

Artikel 19

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 20

Het is noodzakelijk om inzage te krijgen in de vergoeding die de verzekeraar aan de schadelijgende verzekerde verschuldigd is en uitbetaald heeft. Deze bepaling legt de verantwoordelijkheid bij de verzekeraar om nuttige stukken voor de behandeling van het aanvraagdossier voor te leggen.

Artikel 21

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 6. Rechten van derden

Artikel 22

Er wordt uitgegaan van het principe dat de tegemoetkoming in beginsel bedoeld is voor het herstel van de schade en dat dit recht niet verhandeld kan worden. In plaats van zijn rechten over te dragen kan de schadelijder het beschadigde goed opnieuw samenstellen en blijft hij de mogelijkheid behouden om later zijn goed te verkopen in betere omstandigheden. Op basis van dit principe kan het recht op de tegemoetkoming door de schadelijder alleen in uitzonderlijke gevallen overgedragen worden, bijvoorbeeld als het duidelijk is dat de overdracht niet nadelig is voor de schadelijder.

Artikel 23

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 7. Steunregeling voor een brede weersverzekering voor landbouwers

Artikel 24

Met ingang van het jaar 2020 ontvangen landbouwers die een als subsidiabel erkende brede weersverzekering sluiten, een financiële ondersteuning. De Vlaamse Regering stelt de erkenningsvoorwaarden, de steunintensiteit, de voorwaarden voor subsidieerbaarheid en de aanvraagvoorwaarden vast.

Hoofdstuk 8. Schade aan goederen, verzekerd tegen rampen

Artikel 25

Dit artikel bepaalt het toepassingsgebied van hoofdstuk 8 van dit decreet. De bepalingen zijn van toepassing op:

- door een brede weersverzekering verzekerde teelten en door een brede weersverzekering verzekerde niet-binnengehaalde oogsten;

- verzekerde goederen met toepassing van artikel 123 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, voor de volgende natuurrampen: aardbevingen, overstromingen, het overlopen of de opstuwing van de openbare riolen, aardverschuivingen of grondverzakkingen.

Artikel 26

In paragraaf 1 wordt aan het Vlaams Rampenfonds de rol toebedeeld van waarborgfonds voor verzekeringsondernemingen in penibele omstandigheden in de volgende gevallen:

- 1° als de verzekeraar van de mogelijkheid gebruikmaakt om zijn tegemoetkoming te beperken ingeval het geheel van de schade die de verzekerden naar aanleiding van een ramp hebben geleden, de bedragen, vermeld in de wet van 4 april 2014, overschrijden;
- 2° in enkele uitzonderlijke situaties waarin de verzekeraar bij de betaling in gebreke blijft;
- 3° als de som van de tegemoetkomingen voor teelten en niet-binnengehaalde oogsten van de verzekeraars voor het kalenderjaar in kwestie, meer bedraagt dan 100 miljoen euro.

De tegemoetkoming van de Vlaamse overheid, die het gedeelte dekt van de vergoeding die de verzekeraar niet aan de verzekerden betaalt, is voor de slachtoffers bedoeld en niet voor de verzekeraar. De verzekeraar heeft immers alleen een herverdelende taak.

De overige paragrafen behoeven geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 9. Overgangsregeling voor in principe verzekerbare schade aan teelten en niet-binnengehaalde oogsten

Artikel 27

Na een overgangsperiode die loopt van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2024 wordt in principe verzekerbare schade aan teelten en niet-binnengehaalde oogsten niet meer vergoed. Gedurende die overgangsperiode zal de schade nog maar gedeeltelijk vergoed worden, op voorwaarde dat de landbouwers minstens 25 procent van hun teeltareaal hebben verzekerd.

Als de landbouwer minder dan 50 procent van zijn totale teeltareaal verzekerd heeft, bedraagt het vergoedingspercentage voor de niet-verzekerde schade maximaal 40 procent en wordt dat percentage jaarlijks verlaagd volgens het onderstaande schema:

- 1° vanaf 1 januari 2020: 40 procent;
- 2° vanaf 1 januari 2021: 32 procent;
- 3° vanaf 1 januari 2022: 24 procent;
- 4° vanaf 1 januari 2023: 16 procent;
- 5° vanaf 1 januari 2024: 8 procent;
- 6° vanaf 1 januari 2025: 0 procent.

Als de landbouwer minstens 50 procent van zijn totale teeltareaal verzekerd heeft, bedraagt het vergoedingspercentage voor de niet-verzekerde schade maximaal 80 procent en wordt dat percentage jaarlijks verlaagd volgens het onderstaande schema:

- 1° vanaf 1 januari 2020: 80 procent;
- 2° vanaf 1 januari 2021: 64 procent;
- 3° vanaf 1 januari 2022: 48 procent;
- 4° vanaf 1 januari 2023: 32 procent;

5° vanaf 1 januari 2024: 16 procent;
6° vanaf 1 januari 2025: 0 procent.

Onder het totale teeltareaal wordt verstaan: de som van de perceelsoppervlaktes van de hoofdteelten, geregistreerd in de verzamelaanvraag van het jaar in kwestie.

Hoofdstuk 10. Wijzigingsbepalingen

Artikel 28

Omwille van de rechtszekerheid worden naast het decreet van 3 juni 2016 en de wet van 12 juli 1976 ook de nog geldende uitvoeringsbesluiten opgeheven.

Artikel 29

Op basis van artikel 36 van het decreet van 21 december 2018 wordt teeltschade niet langer vergoed in het kader van landbouwrampen die zich voordoen na 1 september 2019. Aangezien het voorliggende voorstel van decreet in werking treedt met ingang van 1 januari 2020, moet de stopzettingsdatum van de actuele regeling in overeenstemming worden gebracht met de inwerkingtreding van de nieuwe regeling.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Artikel 30

Op basis van artikel 70 van het decreet van 21 december 2018 wordt teeltschade niet langer vergoed in het kader van algemene rampen die zich voordoen na 1 september 2019. Aangezien het voorliggende voorstel van decreet in werking treedt met ingang van 1 januari 2020, moet de stopzettingsdatum van de actuele regeling in overeenstemming worden gebracht met de inwerkingtreding van de nieuwe regeling.

Artikel 31

Dit artikel regelt de temporele werking van het regelgevende kader voor rampen die zich voordeden vóór de inwerkingtreding van dit decreet. Op die manier wordt een gelijke behandeling tussen de schadelijders verzekerd.

Artikel 32

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Jos DE MEYER
Jelle ENGELBOSCH
Francesco VANDERJEUGD
Paul CORDY
Bart DOCHY
Sofie JOOSEN

VOORSTEL VAN DECREET

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° ramp: een natuurverschijnsel met uitzonderlijk karakter dat belangrijke schade heeft veroorzaakt en dat de Vlaamse Regering erkend heeft op basis van artikel 4, tweede lid;
- 2° natuurverschijnsel met uitzonderlijk karakter: een van de volgende natuurverschijnselen:
 - a) aardbeving;
 - b) aardverschuiving of grondverzakking;
 - c) overstroming buiten landbouwzones die in winterbedding liggen;
 - d) tornado;
 - e) orkaan;
 - f) vulkaanuitbarsting;
 - g) natuurbrand van natuurlijke oorsprong;
 - h) ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld;
- 3° ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld: een van de volgende weersomstandigheden:
 - a) vorst;
 - b) storm en rukwinden;
 - c) hagel;
 - d) sneeuw- of ijsdruk;
 - e) hevige of aanhoudende regen;
 - f) ernstige droogte;
- 4° Vlaamse overheid: de Vlaamse administratie en de instellingen, vermeld in artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;
- 5° brede weersverzekering: een verzekering die teelt- en oogstschade dekt die veroorzaakt is door de ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld;
- 6° beveiligde zending: een van de volgende betekeningswijzen:
 - a) een aangetekende brief;
 - b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
 - c) elke andere door de Vlaamse Regering toegestane betekeningswijze waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld.

Hoofdstuk 2. Toepassingsgebied

Art. 3. Materiële en zekere schade aan lichamelijke roerende of onroerende goederen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, die het rechtstreekse gevolg is van een ramp, geeft recht op een tegemoetkoming.

Als de schadelijder een landbouwer is, is naast de vereiste, vermeld in het eerste lid, vereist dat de ramp tot inkomensverlies leidt. Dat wordt berekend conform artikel 25, lid 6, van verordening (EG) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

Schade waarvan het herstel door internationale overeenkomsten wordt geregeld, is uitgesloten van de toepassing van dit decreet.

Een schadelijder kan naast de tegemoetkoming, vermeld in het eerste lid, een schadevergoeding van de Vlaamse overheid of van een andere openbare instelling of instelling van openbaar nut vorderen op grond van het gemene recht. De schadelijder deelt elk vonnis of arrest daarover dat in kracht van gewijsde is gegaan, binnen tien dagen na de betekening van de uitspraak mee aan de Vlaamse Regering.

Art. 4. De Vlaamse Regering stelt de criteria voor de erkenning van rampen vast, namelijk:

- 1° de wetenschappelijke criteria op basis van een minimale terugkeerperiode van dertig jaar van de ramp of de door de Vlaamse Regering te bepalen wetenschappelijke schaal;
- 2° de financiële drempel, waarbij, bij de overschrijding ervan, niet voldaan hoeft te worden aan de wetenschappelijke criteria, vermeld in punt 1°.

De Vlaamse Regering erkent op basis van de criteria, vermeld in het eerste lid, het bestaan van een ramp en de geografische uitgestrektheid ervan.

Hoofdstuk 3. Vergoedbare schade

Art. 5. Alleen de volgende schade kan vergoed worden:

- 1° schade aan de volgende private goederen:
 - a) constructies;
 - b) verplaatsbare constructies die voor bewoning gebruikt worden;
 - c) roerende goederen voor dagelijks of huiselijk gebruik;
 - d) andere lichamelijke, onroerende of roerende goederen die aangewend worden voor of product zijn van een van de volgende zaken:
 - 1) de beroepsmatige uitbating van een nijverheids-, ambachts-, handels-, tuin- of landbouwonderneming en bosaanplantingen;
 - 2) de uitoefening van elk ander beroep;
 - 3) de activiteit van een openbare instelling, een instelling van openbaar nut of van een vereniging zonder winstoogmerk;
- 2° schade aan alle roerende en onroerende goederen die tot het openbaar domein behoren, met uitzondering van de goederen van de Vlaamse overheid.

In het eerste lid wordt verstaan onder constructie: een gebouw, een bouwwerk, een vaste inrichting of een verharding die al dan niet bestaat uit duurzame materialen, die in de grond ingebouwd is, aan de grond bevestigd is of op de grond steunt voor de stabiliteit en die bestemd is om ter plaatse te blijven staan of liggen, ook als het goed uit elkaar genomen kan worden of verplaatst kan worden, of als het goed volledig ondergronds is.

Art. 6. In afwijking van artikel 5 wordt de volgende schade niet vergoed:

- 1° schade aan schepen en boten als vermeld in artikel 1 en 271 van boek II van het Wetboek van Koophandel;
- 2° schade aan goederen of delen van goederen met een luxekarakter;
- 3° louter esthetische schade aan goederen;
- 4° schade aan goederen die veroorzaakt is door de schuld, nalatigheid of onvoorzichtigheid van de schadelijder of een derde;
- 5° schade aan private goederen die verzekeraar zijn met toepassing van artikel 123 tot en met 132 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, of die vallen onder de toepassing van artikel 1 tot en met 15 van het koninklijk besluit van 24 december 1992 betreffende de verzekering tegen brand en andere gevaren wat de eenvoudige risico's betreft, of die verzekeraar zijn tegen dezelfde risico's op basis van buitenlands recht;

6° schade aan niet-binnengehaalde oogsten en teelten die in principe verzekerd kunnen worden door een brede weersverzekering, met uitzondering van schade aan niet-binnengehaalde oogsten en teelten die niet via een brede weersverzekering verzekerd zijn voor de risico's vorst, storm en rukwinden, sneeuw- of ijsdruk, hevige of aanhoudende regen en ernstige droogte, gedurende de overgangsperiode, vermeld in artikel 27 van dit decreet.

Het eerste lid, 5°, geldt niet voor de goederen die niet verzekerd zijn door de financiële toestand van de houder van het verzekeringsbelang. De schadelijder, die geen zelfstandige is als vermeld in artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, bewijst met een attest van het bevoegde Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn dat hij op de dag van de ramp een leefloon of een gelijkwaardige financiële hulp ontving of daarvoor in aanmerking kwam.

Het eerste lid, 6°, geldt niet voor schade bij schadelijders die zelfstandige zijn en die bewijzen dat ze zich tijdelijk in een moeilijke financiële of economische situatie bevonden aan de hand van de vrijstelling van de bijdrage aan het sociaal verzekeringsfonds die aan hen is verleend door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.

Art. 7. Personen die door bedrog een grotere tegemoetkoming als vermeld in artikel 3 proberen te krijgen, verliezen het recht op de voormelde tegemoetkoming volledig of gedeeltelijk. De Vlaamse Regering spreekt de vervallenverklaring uit.

Een afschrift van de beslissing van de Vlaamse Regering over een volledige of gedeeltelijke vervallenverklaring wordt met een beveiligde zending naar de schadelijder gestuurd.

Hoofdstuk 4. Rechthebbenden

Art. 8. Een schadelijder heeft recht op een tegemoetkoming als vermeld in artikel 3 als hij op het ogenblik van de schade beschikt over een van de volgende titels op het getroffen goed:

- 1° eigenaar;
- 2° titularis van een recht van erfpacht of opstal;
- 3° huurder of koper van een goed volgens een contract van huurkoop of een contract van verkoop op afbetaling;
- 4° uitbater van het geteisterde goed, bij schade aan teelten of oogsten.

Als hij verschillende titels als vermeld in het eerste lid draagt, heeft de persoon, vermeld in het eerste lid, 2°, 3° en 4°, voorrang op de persoon, vermeld in het eerste lid, 1°, bij de toekenning van de voormelde tegemoetkoming.

Hoofdstuk 5. Vergoedingsprocedure

Afdeling 1. Indiening van de aanvraag

Art. 9. §1. De schadelijder of een gemachtigde dient de aanvraag van een tegemoetkoming als vermeld in artikel 3 in bij de Vlaamse Regering.

Als de getroffen goederen tot een onverdeeldheid behoren, kan een van de eigenaars in onverdeeldheid de aanvraag indienen namens de mede-eigenaars, die daarvoor volmacht gegeven hebben.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de aanvraag wordt ingediend.

Art. 10. De aanvraag van een tegemoetkoming als vermeld in artikel 3 wordt ingediend voor het einde van de derde maand die volgt op de maand waarin het erkenningsbesluit, vermeld in artikel 4, tweede lid, in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

Bij overmacht of goede trouw kunnen aanvragen ingediend worden voor het einde van de derde maand die volgt op de maand waarin niet langer sprake is van de overmacht of de goede trouw. De termijn kan in alle gevallen niet langer zijn dan een jaar na de maand van de bekendmaking van het erkenningsbesluit, vermeld in artikel 4, tweede lid, in het Belgisch Staatsblad.

Afdeling 2. Onderzoek van de aanvraag

Art. 11. §1. De Vlaamse Regering onderzoekt de aanvraag van een tegemoetkoming als vermeld in artikel 3 en oordeelt over de ontvankelijkheid ervan. Daarvoor onderzoekt ze al de volgende aspecten:

- 1° of de aanvraag binnen de termijn, vermeld in artikel 10, is ingediend;
- 2° of de aanvraag volledig en gegrond is;
- 3° of de aanvraag is ingediend door iemand die recht heeft op de tegemoetkoming conform artikel 8;
- 4° of de gemeente binnen de geografische omschrijving van de erkende ramp valt conform het erkenningsbesluit, vermeld in artikel 4, tweede lid.

§2. Schadelijders zijn verplicht alle nuttige stukken voor inzage ter beschikking te houden of op aanvraag te bezorgen.

De schade wordt, al dan niet met een bezoek ter plaatse, tegensprekelijk vastgesteld tussen een deskundige die de Vlaamse Regering aanwijst, en de schadelijder of zijn gevolmachtigde.

Een afschrift van het schadeverslag wordt met een beveiligde zending naar de schadelijder gestuurd.

De schadelijder deelt binnen een maand na de maand waarin hij het verslag heeft ontvangen, aan de Vlaamse Regering zijn schriftelijke goedkeuring mee. Als de schadelijder zijn goedkeuring niet binnen die termijn heeft meegedeeld, wordt ervan uitgegaan dat de schadelijder het verslag heeft goedgekeurd.

§3. De Vlaamse Regering stuurt de schadelijder met een beveiligde zending een afschrift van de beslissing over de aanvraag en, als dat nodig is, over het uit te betalen bedrag.

§4. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels voor de procedure vast.

Afdeling 3. Raming van de schade en berekening van de vergoeding

Art. 12. §1. De schade wordt geraamd op basis van de normale kosten, op de dag of na afloop van de periode van de ramp, om de getroffen goederen te herstellen of te vervangen, met inbegrip van de overeenstemmende belastingen en rekening houdend met de herbruikbare delen of elementen, en de waarde van de wrakken of het schroot.

De waardevermindering van het goed of sommige elementen ervan, door materiële of economische slijtage vóór de ramp, wordt afgetrokken van de kosten.

§2. Met toepassing van het Europese staatssteunkader ter uitvoering van artikel 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

bepaalt de Vlaamse Regering de wijze van schatting en berekening van zowel de schade als de tegemoetkoming, vermeld in artikel 3.

Art. 13. De schadelijder kan in elk geval geen hogere vergoeding ontvangen dan het bedrag dat nodig is om de vernielde of beschadigde goederen onder redelijke voorwaarden weer samen te stellen.

Afdeling 4. Herzieningsprocedure

Art. 14. Als geen beroep is ingesteld conform artikel 16, kan de Vlaamse Regering of haar gemachtigde de beslissing over de vergoeding herzien in de volgende gevallen:

- 1° de beslissing is genomen op basis van valse, onjuiste of onvolledige stukken of verklaringen;
- 2° de schadelijder had met toepassing van artikel 6, eerste lid, 4°, geen of maar gedeeltelijk recht op een vergoeding.

Als geen beroep is ingesteld conform artikel 16, kan de Vlaamse Regering of haar gemachtigde, ambtshalve of op verzoek van de schadelijder, materiële vergissingen rechtzetten.

De herzieningen, vermeld in het eerste en tweede lid, vinden plaats uiterlijk drie maanden na de vaststelling van de feiten die aanleiding geven tot de herziening. Die feiten kunnen maximaal tot twee jaar nadat de beslissing genomen is, vastgesteld worden.

Art. 15. De schadelijder dient het verzoek tot rechtzetting, vermeld in artikel 14, tweede lid, in binnen een maand nadat hij de beslissing, vermeld in artikel 12, §2, ontvangen heeft.

De schadelijder stuurt het gemotiveerde verzoek met een beveiligde zending naar de Vlaamse Regering.

Afdeling 5. Beroepsprocedure

Art. 16. Voor schade aan de private goederen, vermeld in artikel 5, eerste lid, 1°, kan de schadelijder of zijn gemachtigde beroep instellen bij het hof van beroep tegen:

- 1° de beslissing tot volledige of gedeeltelijke vervallenverklaring van het recht op een tegemoetkoming als vermeld in artikel 7;
- 2° de beslissing over de aanvraag, vermeld in artikel 11;
- 3° de beslissingen tot herziening van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 14, eerste en tweede lid.

Het beroep wordt ingesteld bij het hof van beroep van het ambtsgebied waar de schade zich heeft voorgedaan. Een persoon die in meer dan een provincie schade heeft geleden, stelt beroep in bij het hof van beroep van een van de ambtsgebieden waar de schade zich heeft voorgedaan.

Art. 17. Het beroep, vermeld in artikel 16, biedt aan beide partijen de mogelijkheid alle punten van de bestreden beslissing opnieuw ter sprake te brengen.

Art. 18. Het beroep heeft schorsende werking ten aanzien van de aangevochten elementen.

Afdeling 6. Administratieve, fiscale en gerechtelijke bepalingen

Art. 19. De Vlaamse Regering kan bij het onderzoek van de aanvragen een beroep doen op deskundigen buiten de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt hoe de deskundigen ingeschakeld kunnen worden, wat hun verplichtingen zijn en wat de vergoedingsschalen zijn.

Art. 20. Elke verzekeraar die erkend is of van de erkenning ontslagen is met toepassing van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, bezorgt bij een ramp aan elke schadelijder die dat vraagt, kosteloos binnen tien dagen nadat hij de aanvraag heeft ontvangen, een afschrift van de verzekeringscontracten die de getroffen goederen dekken en van elk voorstel tot betaling aan de schadelijder.

Art. 21. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast voor de terugvordering van de sommen die ten onrechte betaald zijn.

Hoofdstuk 6. Rechten van derden

Art. 22. Elke afstand of indeplaatsstelling met betrekking tot rechten die uit dit decreet voortvloeien, is nietig, behalve in de volgende gevallen:

- 1° er is overdracht tussen echtgenoten, wettelijk samenwonenden of tussen bloed- of aanverwanten in de rechte lijn of in de zijlijn, tot en met de vierde graad. De ontbinding van het huwelijk of de beëindiging van het wettelijk samenwonen verhindert de toepassing van deze bepaling niet;
- 2° de afstand van het goed vond plaats vóór de schade of is het gevolg van de lichte van een keuze van aankoop die dateert van vóór de schade. Bij gebrek aan vaste datum oordeelt de entiteit die de Vlaamse Regering aanwijst, over de juiste datum;
- 3° het gaat om inbrengen in een vennootschap;
- 4° de overdracht is het gevolg van de omvorming of van de ontbinding van een rechtspersoon, of van de samensmelting van verschillende rechtspersonen;
- 5° het recht op een tegemoetkoming als vermeld in artikel 8 wordt afgestaan of toegekend door een akte van verdeling of door een gelijkwaardige akte.

Iedere andere openbare instelling of instelling van openbaar nut dan het Vlaamse Gewest die aan de schadelijder een renteloze lening heeft verstrekt om de getroffen goederen te herstellen of weer samen te stellen, kan, met een onherroepelijke opdracht van de schadelijder, de tegemoetkoming, vermeld in artikel 3, in ontvangst nemen voor het bedrag van de toegestane lening. Het beschikkende gedeelte van de beslissing, vermeld in artikel 11, §3, vermeldt die opdracht van betaling.

Art. 23. Elk verzet, elke afstand en elke opheffing van gerechtelijk beslag die betrekking hebben op de verleende of te verlenen tegemoetkoming, vermeld in artikel 3, en elke andere kennisgeving van feiten die de betaling van de voormelde tegemoetkoming kunnen stuiten, worden aan de Vlaamse Regering meegedeeld.

Hoofdstuk 7. Steunregeling voor een brede weersverzekering voor landbouwers

Art. 24. Met ingang van het kalenderjaar 2020 ontvangen landbouwers die een als subsidiabel erkende brede weersverzekering sluiten, een financiële ondersteuning.

De Vlaamse Regering stelt de erkenningsvoorwaarden, de steunintensiteit, de subsidiëeringsvoorwaarden en de aanvraagvoorwaarden van de financiële ondersteuning, vermeld in het eerste lid, vast.

Hoofdstuk 8. Schade aan goederen die verzekerd zijn tegen rampen

Art. 25. Dit hoofdstuk is van toepassing op:

- 1° teelten die door een brede weersverzekering verzekerd zijn en niet-binnengehaalde oogsten die door een brede weersverzekering verzekerd zijn;
- 2° goederen die op het ogenblik van het schadegeval verzekerd zijn door een verzekeringsovereenkomst conform artikel 123 tot en met 132 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, als een natuurramp zich voordoet als vermeld in artikel 124 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

Art. 26. §1. De Vlaamse Regering betaalt in de volgende gevallen een financiële tegemoetkoming die het gedeelte van de vergoeding dekt dat de verzekeraar niet aan de schadelijders betaalt:

- 1° de verzekeraar beperkt met toepassing van artikel 130, §2, van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen het totaal van de vergoedingen die hij moet betalen;
- 2° de verzekeraar komt de verplichting tot vergoeding niet na om een van de volgende redenen:
 - a) de verzekeraar maakt het voorwerp uit van een afstand of intrekking van toelating in België of van een verbod van activiteit in België met toepassing van artikel 71, §1, vierde lid, en §2, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen;
 - b) de verzekeraar is failliet verklaard;
- 3° het deel van de gesommeerde vergoedingen die de verzekeraars verschuldigd zijn voor teelten en niet-binnengehaalde oogsten dat 100 miljoen euro per jaar overschrijdt. Dat bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de consumptie-index voor verzekeringen.

§2. De verzekeraar, vermeld in paragraaf 1, 1° en 3°, dient bij de Vlaamse Regering een gemotiveerd dossier in om het bedrag van de vergoedingen te verkrijgen waarop zijn verzekerden recht hebben.

Zodra de verzekeraar het bedrag, vermeld in het eerste lid, heeft ontvangen, keert hij het binnen dertig dagen uit aan de rechthebbenden van de verzekeringsovereenkomsten.

§3. In het geval, vermeld in paragraaf 1, 2°, dient de rechthebbende van de verzekeringsovereenkomst een gemotiveerd dossier in bij de Vlaamse Regering, die de vergoedingen uitbetaalt aan die rechthebbende.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de te volgen procedure, de berekeningswijze van de bedragen en de voorwaarden van de uitbetaling.

Hoofdstuk 9. Overgangsregeling voor landbouwers met in principe verzekerbare schade aan teelten en niet-binnengehaalde oogsten

Art. 27. §1. Voor landbouwers met schade aan teelten die in principe verzekerbaar zijn door een brede weersverzekering en aan niet-binnengehaalde oogsten die in principe verzekerbaar zijn door een brede weersverzekering, die minstens 25% van hun totale teeltareaal op bedrijfsniveau verzekerd hebben, geldt van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2024 een overgangsregeling waarin de Vlaamse Regering de niet-verzekerde schade gedeeltelijk vergoedt conform paragraaf 2 tot en met 4.

§2. Als de landbouwer minstens 25% maar minder dan 50% van zijn totale teeltareaal verzekerd heeft, bedraagt het vergoedingspercentage voor de schade

aan niet-verzekerde teelten maximaal 40% en wordt dat percentage jaarlijks verlaagd conform het schema, vermeld in paragraaf 3.

Als de landbouwer minstens 50% van zijn totale teeltareaal verzekerd heeft, bedraagt het vergoedingspercentage voor de schade aan niet-verzekerde teelten maximaal 80% en wordt dat percentage jaarlijks verlaagd conform het schema, vermeld in paragraaf 4.

§3. De afnemende vergoedingspercentages voor de niet-verzekerde schade, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, bedragen:

- 1° vanaf 1 januari 2020: 40%;
- 2° vanaf 1 januari 2021: 32%;
- 3° vanaf 1 januari 2022: 24%;
- 4° vanaf 1 januari 2023: 16%;
- 5° vanaf 1 januari 2024: 8%;
- 6° vanaf 1 januari 2025: 0%.

§4. De afnemende vergoedingspercentages voor de niet-verzekerde schade, vermeld in paragraaf 2, tweede lid, bedragen:

- 1° vanaf 1 januari 2020: 80%;
- 2° vanaf 1 januari 2021: 64%;
- 3° vanaf 1 januari 2022: 48%;
- 4° vanaf 1 januari 2023: 32%;
- 5° vanaf 1 januari 2024: 16%;
- 6° vanaf 1 januari 2025: 0%.

Hoofdstuk 10. Wijzigingsbepalingen

Art. 28. In artikel 36 van het decreet van 21 december 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2019 wordt de datum "1 september 2019" vervangen door de datum "31 december 2019".

Art. 29. In artikel 70, 2° en 3°, van hetzelfde decreet wordt de datum "1 september 2019" telkens vervangen door de datum "31 december 2019".

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Art. 30. De volgende regelingen worden opgeheven:

- 1° het decreet van 3 juni 2016 betreffende de tegemoetkoming voor schade, aanggericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018;
- 2° de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen, gewijzigd bij wetten van 7 juli 1984 en 13 augustus 1986, bij het koninklijk besluit van 9 april 1990, bij de wetten van 28 december 1990, 22 juli 1991 en 23 december 1999, bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000, bij de wetten van 21 mei 2003, 17 september 2005, 20 juli 2006 en 11 juli 2013, bij het decreet van 3 juni 2016 en bij de wet van 11 juli 2018;
- 3° het koninklijk besluit van 18 augustus 1976 tot vaststelling van de vorm en de termijn van indiening der aanvragen tot financiële tegemoetkoming wegens schade aan private goederen veroorzaakt door natuurrampen (algemene rampen of landbouwrampen), gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 15 juni 1984, 19 december 1984, 9 april 1990, 20 februari 1995 en 18 december 1998;

- 4° het koninklijk besluit van 7 april 1978 tot vaststelling van de percentages, veranderlijk per gedeelten van het netto totaal bedrag van de geleden schade, evenals van het bedrag van de vrijstelling en van het abattement voor de berekening van de herstelvergoeding van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door landbouwrampen, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 20 juli 2000, 6 mei 2002 en 8 november 2007;
- 5° het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2016 tot uitvoering van het decreet van 3 juni 2016 betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangeroepen door algemene rampen in het Vlaamse Gewest.

Art. 31. De schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan vóór de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, worden afgehandeld conform de bepalingen die van kracht waren vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 32. Artikel 1 tot en met 23, artikel 25 tot en met 27, en artikel 30 en 31 van dit decreet treden in werking op 1 januari 2020.

Jos DE MEYER
Jelle ENGELBOSCH
Francesco VANDERJEUGD
Paul CORDY
Bart DOCHY
Sofie JOOSEN